

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie ze skargi A.P.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.

I ACz 637/26

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych 14 lipca 2026 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pismem oznaczonym datą 2 czerwca 2026 r. A.P. (dalej: „Skarżący”) wniósł skargę, w której zażądał stwierdzenia nieuzasadnionej bezczynności i przewlekłości w rozpoznaniu jego środka odwoławczego od decyzji Sądu Okręgowego i wniósł o 20 000 zł słusznego zadośćuczynienia.

W nagłówku pisma adresowanego do Sądu Apelacyjnego w Katowicach oznaczył, że pismo dotyczy sprawy I ACz 637/26.

W treści uzasadnienia Skarżący wskazał, że „z pisma Prezesa SA w Katowicach z 17 lutego 2026 r. ([...]) do SN (I NSP 21/26) wynika, że referent zostanie wylosowany po upływie 9 miesięcy od daty wpływu akt (...). Jest to spowodowane trudną sytuacją kadrową. W Wydziale orzeka 12 sędziów, a na rozpoznanie oczekuje 7500 spraw apelacyjnych i 633 zażaleń”. Zdaniem Skarżącego „zacytowanym oświadczeniem Prezes SA Katowice przyznał się do

niewydolności systemu sądowego i wadliwości działań Wydziału Cywilnego, który jest wadliwie zorganizowany. Wadliwie funkcjonuje – nie spełniając swojej roli. Obywatele nie mogą być pozbawiani prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki gwarantowanego w art. 45 Konstytucji RP, dlatego też przyznanie zadośćuczynienia musi stanowić formę kary wynikającej z wadliwego zorganizowania urzędu państwowego jakim jest sąd”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „u.s.p.p.”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl dyspozycji art. 6 ust. 1-3 u.s.p.p., każdorazowa skarga na przewlekłość postępowania musi spełniać określone wymogi przewidziane dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle w/w ustawy. Ponadto, skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowania przygotowawcze zlecenie podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, co kwalifikowane jest jako wymóg fakultatywny.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że skarga podlega rozpoznaniu, o ile spełnia wymagania formalne przewidziane w art. 6

ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Oznacza to, że Skarżący w uzasadnieniu skargi szczegółowo wskazać musi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 września 2022 r., I NSP 290/22; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 49/20; z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05). Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło, według strony, do przewlekłości, na czym ona polegała, tzn. jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2026 r., I NSP 231/26).

W niniejszej sprawie powyższy wymóg nie został dochowany. Nie zostały wymienione uchybienia ani wadliwości po stronie Sądu Apelacyjnego, które spowodowały naruszenie prawa skarżącego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Ich brak musi zatem zostać uznany za niedochowanie wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Pismo Skarżącego nie zawiera właściwego uzasadnienia, co sprawia, że Sąd Najwyższy pozbawiony jest możliwości merytorycznego rozpoznania wniesionej skargi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdził, że wniesiona przez Skarżącego skarga na przewlekłość postępowania nie spełnia wymogów formalnych określonych w art. 6 ust. 2 u.s.p.p. i na podstawie art. 9 ust. 1 u.s.p.p. orzekł jak w sentencji, bowiem w myśl w/w przepisu ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skargę niespełniającą tych wymagań sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

[a.1]

